

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enchiridion Erasmi Roterodami Germani De Milite
Christiano**

Erasmus, Desiderius

Lypsi, 1516

VD16 E 2746

Canon Decimusquartus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33324

¶ Canon Duodecimus.

Quum pugnas cū hoste, nō satis sit tibi, si icum illius declines
aut etiam repellas, nisi fortiter arreptū telum in ipsum authorē
retorseris, si uomer illum gladio iugulans. Id ita fiet, si ad malū
sollicitatus, nō solum nō pecces, sed hinc tibi arripiās occasio-
nem virtutis. Et, quēadmodū elegāter singūl̄ poetæ, Hercule
obiectis ab irata Iunone periculis, animo creuisse atq; indu-
ruisse, itidē tu quoq; da operā, vt hostis instigatiōnib; nō solū
peior nō sis, sed etiā euadas melior. Sollicitaris ad libidinem,
imbecillitatē tuam agnosce, ac plusculū etiam tibi de licitīs vo-
luptatibus interdicito, ad castas & piās occupatiōes apponito
nonihil auctarij. Instigaris ad cupiditatē, ad tenacitatem, auge
elemosynas. Incitaris ad inanem gloriam, tāto magis demitte
te in omnībus. Ita fiet vt vna quaerātentatio, sit tibi renouatio
quādam sancti, ppositi tui, & pietatis incrementū. Nec enim
prorsus alia ratio tā efficax ɔficiendi, pfligandiq; hostē nostrū
Verebitur enim te denuo puocare, ne qui impietatis author
esse gaudet, pietatis ministret occasionem.

¶ Canon Decimus tertius.

Semp autē hoc animo atq; hac spe dīmices, quasi ea pugna sit
tibi postrema futura, si vīctor discesseris. Fieri enim pot, vt &
istud præmiū tuā virtuti largatur benignitas diuina, vt hostis
semel turpiter vīctus, nūq; postea te repeatat. Id qd legim⁹ pījs
aliquot vīris contigisse. Nec absurde credit Origenes, vincen-
tibus Christianis, minū copias hostium, dū semel fortiter re-
pulsus, nūq; ad hominē sollicitandū reuerti pmittit. Ergo in
conflictu aude ppetuā sperare pacē. At rursum vbi viceris, sic
te geras, quasi mox in præliū reditur⁹. Semp em̄ alia post aliā
expectanda tentatio, necq; vnc̄ discedendū ab armis, nūq; re-
linquenda statio, nūq; remittenda excubiae, donec in hoc cor-
poris præsidio militamus. Semper illud ppheticū in pectore

Aba cuiq; habendū, Sup custodiā meam stabo.

¶ Canon Decimus quartus.

Magnopere cauendum, ne quod vitium/ veluti leue cōtem-
namus. Nullus em̄ hostis vicit sapientia, qd qui fuit contemptus,

Auctariū quo-
tidie adiſciendū
pījs operibus

Diabol⁹ semel
fortif⁹ repulsus
nūq; reuerti p̄
mittit

Leuissima etiā
vicia nō esse cō
temnenda.

K

Quia in re non paucos mortaliū misere falli cōperio. Fallūt em
seipso, dum sibi in vno aut altero vicio cōniūtes, qd p suis
quisq; morib⁹ veniale putat, reliqua grauior execrāt. Bona
pars eorū quos vulg⁹ integros et incorruptos appellat, furtū,
rapinā, homicidiū, adulteriu, icestū oppido detestant̄. At sim-
plicē fornicationē, & moderatū voluptatis vslum / vt leue cō-
missum neutiq; refugiat. Alius ad reliqua sat incorruptus, bi-
bosior est, in luxu interperatiō. Alius linguae licētioris. Ali⁹
Vicijs suis qsc̄ libēter ignoscit inanior & iactantior. Quo tandem vicio carebimus, si ad hunc
modū suo quisq; blandietur? Argumentū est istos ne reliquas
quidē virtutes vere possidere, quibus vllum viciū placet sed
potius simulachra quadā virtutū, quae vel natura, vel educa-
tio, vel cōsuetudo deniq; & gentilium animis addidit. At qui
Christiā odio vnū quodlibet viciū execrat̄, oia detestat̄ ne-
cessē est. Cuius animū semel vera charitas occupauit, pari des-
testatione vniuersam malorū cohortē psequit̄, ac ne in venias
libus quidē sibi blandiſ, ne a minimis sensim ad maxima dilas-
batur, & dum in leuib⁹ oscitat, excidat a summis. Et si nō dū
forte qas vniuersam viciorū stirpē euellere, m̄ q̄tidie de malis
nris aliqd decerpēdū, bonis moribus sp̄ aliqd adiūciēdū. Ad
eū modū decrescit aut crescat, ingens ille cumulus Hesiodus,

¶ Canon Decimusquintus.

Si te territabit labor quē oportet in cōflictu rētationū subire,
hoc erit remediū. Noli molestiā pugnā cōferre cū voluptate
pc̄ti. Sed prēsentē amaritudinē pugnā cōpone cū futura ama-
ritudine pc̄ti, quae viciū cōsequit̄, tū p̄sentē dulcedinē culpa,
quae te illectat̄, cū futura dulcedine victoriā, et trāquillitate mē-
tis, q̄ cōsequit̄ strenue pugnantē, & mox videbis, q̄ iniqua sit
collatio. Verū in hoc fallunt̄ parū cauti, qd amaritudinē pu-
gnā cōparat̄ cū delectamēto pc̄ti, nec respiciūt, qd hoc atq;
illud cōsequat̄. Cōsequit̄ autē viciū, multo tum grauior, tum
diuturnior molestia, q̄ uincēti fuerit i cōgressu futura, victo-
rem item lōge maior ac durabilior voluptas, q̄ victo fuerit, q̄
traxit in culpā. Id qd facile iudicabit, qui fecerit vtriusq; rei pe-
culū. Verū neminē Christianū oportet vsc̄ adeo ignauium

Hesiodi cumu-
lus.

Laboris diffi-
cultas qualiter
lenienda